

Weefselonderzoek bij een afwijking in de borst

Stereotactische biopsie

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

Inleiding

Er is een mammografie bij u gemaakt. Hierbij is een afwijking in uw borst ontdekt. Omdat niet zeker is of het om een goedaardige afwijking gaat, is verder onderzoek nodig. Omdat de afwijking niet zichtbaar is met echografie, heeft u binnenkort een afspraak voor een stereotactische biopsie. In deze folder leest u meer over dit onderzoek.

Het onderzoek naar, en de behandeling van borstafwijkingen bij mannen is vrijwel hetzelfde als bij vrouwen. De informatie in deze folder is daarom zowel voor vrouwen als mannen. Omdat borstafwijkingen vooral voorkomen bij vrouwen, is sommige informatie specifiek voor vrouwen.

Wat is een stereotactische biopsie?

Een stereotactische biopsie is een onderzoek waarbij met röntgenstraling een holle naald exact op een bepaalde plaats in uw borst geplaatst kan worden. De plaats wordt met röntgenfoto's en 3D-software bepaald. Met de holle naald kunnen stukjes weefsel uit uw borst gehaald worden voor verder onderzoek. De stereotactische biopsie wordt gedaan met een plaatselijke verdoving.

Omdat wij een opleidingsziekenhuis zijn, kan het zo zijn dat het onderzoek wordt gedaan door een arts-assistent in opleiding tot radioloog. Deze bespreekt zijn of haar bevindingen met de radioloog. Overal waar vanaf nu in de folder radioloog staat, wordt de radioloog of de arts-assistent bedoeld.

Vorbereiding thuis

Gedurende 2 dagen voor het onderzoek mag u geen bodylotion, zalf of poeder op of onder uw borsten gebruiken. Wij adviseren u vanaf 3 dagen voor het onderzoek geen lotion met glitter te gebruiken.

Bent u (mogelijk) zwanger?

Röntgenstraling kan schadelijk zijn voor uw ongeboren kind. Bent u zwanger of zou u zwanger kunnen zijn? Bespreek dan met uw huisarts of specialist of het onderzoek kan worden uitgesteld. Daarnaast meldt u dit óók altijd aan de laborant, voorafgaand aan het onderzoek.

Bloedstolling en medicijnen

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen of heeft u problemen met de bloedstolling? Dan moeten er mogelijk maatregelen genomen worden voorafgaand aan de biopsie.

Wij nemen contact op met de arts die deze medicijnen heeft voorgeschreven en met de arts die uw bloedstolling controleert. Eventueel moet de biopsie een aantal dagen worden uitgesteld. De laborant maakt dan voor u een nieuwe afspraak.

Als u nog andere medicijnen gebruikt, kunt u deze innemen zoals u gewend bent.

Heeft u gevoelige/pijnlijke borsten?

Het wegnemen van stukjes weefsel kan gevoelig zijn. Als u pijnlijke of erg gevoelige borsten heeft, dan kunt u de dag voor het onderzoek twee keer twee tabletten Paracetamol innemen. Op de dag van het onderzoek neemt u ook twee tabletten Paracetamol voordat u van huis vertrekt. U mag geen andere pijnstilling gebruiken.

Geen sieraden

Waardevolle bezittingen kunt u het beste thuis laten. We raden u aan om op de dag van het onderzoek geen sieraden te dragen. U kunt ze dan na het onderzoek ook niet vergeten. Andere voorwerpen kunt u in de kleedkamer achterlaten.

Welke kleding trekt u aan?

Tijdens het onderzoek moet uw bovenlichaam worden ontbloot. Houdt u hiermee rekening bij uw kledingkeuze.

Neem iemand mee naar het onderzoek

Wij raden u aan u door een vertrouwd persoon te laten begeleiden, die tijdens het onderzoek op u wacht in de wachtkamer. Na het onderzoek gaat u nog kortdurend naar de radioloog. Uw begeleid(st)er mag dan ook mee naar binnen.

Meenemen naar het ziekenhuis

- Uw legitimatiebewijs (geldig paspoort, identiteitsbewijs of rijbewijs).
- Uw zorgverzekeringsbewijs.
- Uw medicatie-overzicht. Het is belangrijk te weten welke medicijnen u thuis gebruikt. De apotheek kan dit voor u uitprinten. Vraag hierom kort voordat u het ziekenhuis bezoekt.

De stereotactische biopsie

Vorbereiding

U meldt zich op de afgesproken tijd aan de balie van de Breast Clinic. Daarna kunt u in de wachtruimte plaatsnemen. De laborant brengt u naar een onderzoekskamer en vraagt u om de kleding van uw bovenlichaam uit te trekken.

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een onderzoek krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier.

Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Het onderzoek

De laborant neemt u mee naar de stereotactiekamer. In deze kamer gaat u op uw buik op de onderzoekstafel liggen. Daarbij wordt uw borst in een uitsparing in de onderzoekstafel gelegd (zie foto op de volgende pagina). U ligt met uw hoofd opzij.

Uw borst wordt onder het tafelblad ingeklemd tussen twee platen, net zoals bij het maken van een mammografie. In het midden van de voorste plaat zit een uitsparing voor het plaatsen van de biopsie naald. Tijdens de behandeling blijft uw borst ingeklemd. Dit kan pijn veroorzaken in uw borst. U moet tijdens het onderzoek zo stil mogelijk blijven liggen. Hierdoor kan het plaatsen zo nauwkeurig mogelijk worden gedaan.

Het röntgenapparaat en het apparaat voor de biopsie bevinden zich onder de onderzoekstafel. U kunt deze niet zien. Tijdens het onderzoek worden enkele röntgenfoto's gemaakt. De radioloog bepaalt met een computer de juiste plaats van de afwijking.

De biopsie

De huid van uw borst wordt schoongemaakt met alcohol en wordt plaatselijk verdoofd. Via een kleine snede in de huid brengt de radioloog de computergestuurde biopsie-naald in, precies op de plaats in uw borst waar de afwijking zit. Vervolgens worden stukjes weefsel (biopten) weggenomen. Meestal worden zes stukjes weefsel weggehaald.

Tijdens het wegnemen van het weefsel kunt u een 'scherp' gevoel hebben. Om dit te verminderen wordt tijdens het nemen van de bipten extra verdoving in uw borst gegeven. Als u teveel pijn heeft, moet u dit aangeven, zodat maatregelen getroffen kunnen worden.

Na het wegnemen van het weefsel wordt gecontroleerd of de bipten uit het juiste gebied zijn weggenomen. Als het onderzoek wordt gedaan omdat u kalkspatjes in uw borst heeft, wordt na het onderzoek ook een röntgenfoto van het weggenomen weefsel gemaakt. Hiermee wordt gecontroleerd of er ook kalkspatjes in het weggenomen weefsel aanwezig zijn.

Er wordt een markering, in de vorm van een klein metalen clipje, achtergelaten op de plaats van de biopsie. Als er een aanvullend onderzoek of operatie nodig is helpt deze markering om de juiste plaats van de afwijking te vinden. Het plaatsen van het clipje is niet pijnlijk. U voelt het clipje niet.

Na het wegnemen van de stukjes weefsel en het plaatsen van de markering, wordt uw borst weer uit de klem gehaald. Het wondje van de biopsie wordt door de laborant stevig dichtgedrukt om een eventuele bloeditstorting zoveel mogelijk te beperken. Op het wondje wordt een hechtpleister geplakt.

Na afloop van het onderzoek wordt een mammografie gemaakt van de borst die is onderzocht.

Duur onderzoek

Het onderzoek duurt in totaal ongeveer 45 minuten. U kunt na het onderzoek een pijnlijk en stijf gevoel hebben in uw nek of schouder. Dit komt omdat u in een onnatuurlijke houding op de onderzoekstafel heeft gelegen. De pijn en stijfheid verdwijnen snel zodra u weer mag bewegen.

Na het onderzoek

Afspraak

De laborant van de Breast Clinic maakt voor u een afspraak bij een gespecialiseerde mamma-chirurg of verpleegkundig mamm-specialist op de Breast Clinic om de uitslag van het onderzoek te bespreken. Daarna kunt u naar huis.

Bijwerkingen of risico's

Mammografie

Bij dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van röntgenstraling. Door de moderne technieken die in ons ziekenhuis worden toegepast, is het risico van de röntgenstraling minimaal. Bij een (mogelijke) zwangerschap nemen wij echter geen enkel risico (zie kopje zwangerschap).

Biopsie

Na het onderzoek kunt u wat last van het wondje of een beurs gevoel in de borst krijgen. Soms is er een bloeduitstorting. Ook kan er direct na, of zelfs tot een aantal weken na de biopsie wat bloed uit uw tepel komen doordat de melkgangetjes licht beschadigd zijn. U hoeft hier niet ongerust over te zijn.

Leefregels en adviezen na de biopsie

- De hechtpleister op het wondje moet u 3 dagen laten zitten. U mag wel met de pleister onder de douche. U mag niet in bad en niet zwemmen. Als de pleister loslaat kunt u zelf een nieuwe hechtpleister plakken.
- We raden u aan om de eerste nacht een stevige bh of sportbh te dragen.
- U mag de eerste 24 uur geen zware arbeid verrichten en ook niet intensief sporten. Dit is om de kans op een nabloeding te verminderen.
- Tegen de pijn mag u alleen paracetamol nemen (veel andere pijnstillers hebben een bloedverdunnende werking, waardoor het wondje weer kan gaan bloeden).

- Ook kunt u ijsblokjes of een coldpack in een schoon washandje of theedoek doen. Dit kunt u tegen uw borst houden om pijnklachten en zwelling zoveel mogelijk te beperken. U mag maximaal 15 minuten achter elkaar koelen.
- Als u bloedverdünnende medicijnen gebruikt, overlegt u met uw huisarts of specialist wanneer u deze medicijnen weer mag gaan innemen.

De uitslag

De uitslagen van alle onderzoeken worden besproken tijdens een multidisciplinair overleg (MDO). Bij het MDO zitten alle hulpverleners die te maken hebben met de behandeling van afwijkingen aan de borst. Zij bespreken wat in uw situatie de beste behandeling is. U heeft vervolgens een afspraak met een gespecialiseerde mamma-chirurg of verpleegkundig mamma-specialist op de Breast Clinic. Dit gebeurt meestal binnen 5 werkdagen. De mammachirurg bespreekt met u welke behandeling bij u geadviseerd wordt. We raden u aan om naar dit gesprek weer een vertrouwd persoon mee te nemen. Twee horen meer dan één.

Als uw aandoening niet verder behandeld hoeft te worden, kan het clipje in uw borst blijven zitten. U merkt hier niets van. Als er een MRI-onderzoek nodig is, geeft dit geen problemen. Ook bij detectiepoorten in winkels en op vliegvelden geeft dit geen probleem.

Tot slot

Wij doen ons best om u zoveel mogelijk op tijd te helpen. Wilt u zo vriendelijk zijn om op tijd aanwezig te zijn voor het onderzoek? Als u verhinderd bent op de afgesproken datum, wilt u ons dit dan zo spoedig mogelijk laten weten? De vrijgekomen plaats kan dan voor een andere patiënt in aanmerking komen.

Algemene vragen

Heeft u na het lezen van de folder nog algemene vragen? Bel dan gerust van maandag t/m vrijdag tussen 08.30 -16.30 uur naar de Breast Clinic, tel. (078) 652 37 37.

Casemanager

Als u specifieke vragen heeft over uw zorg, informatie, begeleiding of ondersteuning kunt u bellen met uw casemanager. Zij is uw vaste aanspreekpunt op de Breast Clinic. Zij is precies op de hoogte van uw onderzoeken en waar u terecht kunt met eventuele vragen. Zij is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 08.30 -13.00 uur en 13.30 -16.30 uur, tel. (078) 654 25 62.

Meer informatie

Meer informatie over het Albert Schweitzer ziekenhuis en de verschillende onderzoeken en behandelingen, kunt u vinden op onze website www.asz.nl

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
januari 2021
pavo 0512